

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Β' ΤΑΞΗ ΛΥΚΕΙΩΝ Ε.Α.Ε.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σωστή απάντηση: β.

Η τηλεόραση επιβάλλεται στον θεατή εκμεταλλευόμενη τις συναισθηματικές του ανάγκες:

- μιλά τη γλώσσα των συγκινήσεων και των συναισθηματικών καταστάσεων, από τις οποίες δημιουργούνται εσωτερικές συγκρούσεις, ταυτίσεις και επιθυμίες παράλληλα με τα ιδεολογικά μηνύματα
- στοχεύει στις συναισθηματικές ανάγκες και στις προσωπικές επιθυμίες του ευρέος κοινού
- δίνει διέξοδο σε καταπιεσμένες επιθυμίες, φιλοδοξίες και όνειρα, καθηλώνοντας τον άνθρωπο στο επίπεδο της φαντασίωσης και της αυταπάτης.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Σχέση προσθήκης επεξηγηματικών στοιχείων, τα οποία υποστηρίζουν την κύρια θέση που παρατίθεται στη δεύτερη παράγραφο, ότι δηλαδή ο αληθοφανής τρόπος προβολής προσώπων και γεγονότων στην τηλεόραση καθιστά για τον σύγχρονο άνθρωπο δυνατή τη φυγή στον τηλεοπτικό κόσμο. Στην τρίτη παράγραφο επεξηγούνται οι συναισθηματικές διεργασίες που δεσμεύουν το κοινό στον εικονικό κόσμο της τηλεόρασης.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Το ύφος λόγου στο Κείμενο 1 μπορεί να χαρακτηριστεί σοβαρό.

- γ' πρόσωπο (οδηγεί..., κατασκευάζει..., χτίζει..., δίνει..., μιλά..., προβάλλει..., πείθει...): προσδίδει αντικειμενικότητα στον λόγο
- παθητική σύνταξη (έτσι όπως παρουσιάζονται στην οθόνη - Στους μοντέρνους καιρούς η πραγματικότητα έχει υποκύψει και έχει εξαλειφθεί από την προβολή των ειδώλων που μεταφέρονται και κυριαρχούν στην τηλεόραση - από τις οποίες εκμαιεύονται εσωτερικές συγκρούσεις, ταυτίσεις και επιθυμίες παράλληλα με τα

ιδεολογικά μηνύματα): καθιστά τον λόγο πιο απρόσωπο και αποδίδει εύστοχα πιο σύνθετα νοήματα.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Οποιαδήποτε άποψη διατυπώνεται από τους/τις μαθητές/-τριες θεωρείται αποδεκτή, εφόσον μπορεί να συσχετιστεί/ τεκμηριωθεί με στοιχεία/ χωρία του κειμένου, χωρίς να δίνεται με τρόπο αυθαίρετο.

Θετικά αξιολογείται η προσπάθεια του/της μαθητή/-τριας να προσδιορίσει με σαφήνεια και συντομία τα εξής:

- έχει μείνει έκθαμβος αντικρίζοντας το λιτό κι απέριπτο ξωκκλήσι, που δένει αρμονικά με το συγκλονιστικό φυσικό τοπίο
- συγκινήθηκε από την ευσέβεια, τη βαθιά πίστη, την απλότητα και τη φιλόξενη διάθεση των γυναικών, αλλά και από την προσπάθειά τους να μη χάνουν το θάρρος τους, να δίνουν νόημα στη δύσκολη, βασανισμένη από τις στερήσεις ζωή τους
- συνειδητοποίησε πόσο υπέφεραν οι άνθρωποι της ελληνικής επαρχίας και πόσο αδιάφορη, απομακρυσμένη, απληροφόρητη, μα και αλαζονική ήταν η Αθήνα σχετικά με αυτή την πραγματικότητα.